Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia
Braşov, piaţa mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birourĭ de anunciurĭ:
în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks Nachfolger; Anton Oppelik, J. Danneber*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.
Preţul inserţiunilor: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. seu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LIX.

„Gazeta“ iese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectori.
Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Têrgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. seu 15 banĭ. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 148. Braşov, Sâmbătă, 6 (18) Iulie. 1896.

Nou abonament la GAZETA TRANSILVANIEI

Cu 1 Iulie 1896 st. v. s'a deschis nou abonament la care invităm pe toţi amicii şi sprijinitorii fóiei nóstre.

Preţul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an	12 fl.
pe şése lunĭ	6 fl.
pe treĭ lunĭ	3 fl.

Pentru România şi străinătate:

pe un an	40 francĭ
pe şése lunĭ	20 „
pe treĭ lunĭ	10 „

Abonarea se póte face mai uşor prin **mandate postale.**

Administraţiunea
„Gazetei Transilvaniei“.

Federaţiunea Balcanică.

In pressă, în cercurile politice şi în localurile publice din Bucuresci nu se vorbesce decât de viitórea alianţă a statelor slave din Balcanĭ, alianţă înainte mergĕtóre a *Federaţiunei Balcanice* sub *protecţiunea Rusiei.*

Federaţiunea Balcanică ar atinge în prima liniă interesele Austro-Ungariei, atât în actuala ei configuraţiune internă, cât şi în viitórea sa constelaţiune politică esternă, ca mare putere în Orientul european.

Rusia stăpânind ambele ţermurĭ ale Mărei-Negre şi dictând în Balcanĭ, ar închide drumul Austro-Ungariei în Bosnia şi Herţegovina spre Salonic, de unde, dându-o înapoi peste Sava, ar amenința-o chiar şi în vechile sale limite.

In consecinţă, Rusia tinde astădĭ a-şĭ însuşi rolul, pe care Austria nu l'a sciut juca mai cu sémă dela 1848 încóce şi pe care, deşi l'a avut de atâtea orĭ în mână, totuşĭ l'a sacrificat cu dragă inimă în favórea dualismului creat de Germania în folosul Ungurilor, consideraţĭ, póte din eróre, ca un zid de apĕrare contra Ruşilor.

Décă Austria împinsă la Sadova de Germania nu s'ar fi basat numai pe acest zid, póte imaginar, décă ea ar fi renunţat la principiul sĕu avitic: „*divide et impera*“, décă tóte popórele sale ar fi fost tratate pe acelaşĭ picior de egalitate ca şi Ungurii şi Polonii, astădĭ nu ne-am teme de-o *federaţiune ţaristă* în Balcanĭ. Din contră póte am avé un început, o *basă* a unei *Confederaţiunĭ Danubiene* în frunte cu o *Austriă federativă*, visul de aur al popórelor din Austro-Ungaria şi Balcanĭ, popóre doritóre de libertate şi de un traiŭ propriu al lor naţional.

Acest vis de aur îl nutriau mai mult sĕu mai puţin şi Ungurii între anii 1850—1866 în cap cu Kossuth al lor, îndată însĕ ce au ajuns la 1867 sĕ fiă *Jidano-Maghiarĭ* şi, ca atare, stăpânĭ pe destinele Austriei, s'au lăpĕdat de acel vis ca şi când în anii 1859—1864 n'ar fi fost vorba despre el în atâtea rĕndurĭ, atât la Londra cât şi la Paris, atât la Bucuresci cât şi la Turin.

Increduţĭ în protectórea lor, Germania, au inaugurat un *şovinism estravagant* şi *violent* în scop de-a zidi acum la sfîrşitul veacului al XIX-lea un stat naţional maghiar dela Laita şi până în Predeal.

Acest şovinism a înstrăinat popórele de elementul jidano-maghiar, care prin îngâmfarea, trufia şi încăpăţinarea lui a înlesnit din mai multe puncte de vedre apropiarea Rusiei de statele Sud-slave din Balcanĭ, aşa că în loc de o *confederaţiune Dunăreană*, adĭ politicii din Pesta se tem de o *federaţiune ruso-balcanică.*

Şi Dómne! Dómne! In ce stare materială şi morală ar găsi acéstă *federaţiune Balcanică* popórele din Ungaria?

In starea în care se găsesc adĭ, oprimate şi despoiate, fără present şi fără speranţă într'un viitor mai bun!

In asemenea condiţiunĭ apoi e greu sĕ pótă Ungurii singurĭ forma un zid de apĕrare, pentru-că nu-i mai puţin adevĕrat, că aceste popóre într'un moment decisiv apasă fórte mult în cumpĕnă.

In special situaţiunea nóstră, a Românilor, e mai dificilă decât a orĭ-căreia alte naţiunĭ vecine sĕu conlocuitóre.

Interesele regatului român sunt aceleaşĭ ca şi ale împĕrăţiei nóstre, la Nistru ca şi la Ternow, la Constanţa ca şi la Viena, la Varna ca şi la Salonic şi aceste interese, avênd negreşit trebuinţă de o apĕrare comună, e invederat, că nouă, acestora de aicĭ, ne este cu anevoinţă a ne pronunţa cu privire la politica regatului român.

Scirile recente ce le primim dela Bucuresci însĕ ne vestesc, că s'ar fi încheiat prin mijlocirea Escelenţei Sale contele Goluchowski, ministrul de esterne austro-ungar, o alianţă între Grecia şi România în vederea intereselor lor comune din Macedonia.

Până la ce punct sunt adevĕrate, sĕu nu, aceste informaţiunĭ, nu putem sci. Un lucru însĕ rĕmâne neîndoios, că acéstă alianţă, décă ea esistă, atuncĭ e făcută sub egida *triplei alianţe* ca rĕspuns la *federaţiunea Balcanică.*

Prin urmare, din acéstă împrejurare ar reeşi evident lupta de după culise, ce ar esista între Slavism şi Germanism.

Slavii îşĭ concentrézá forţele, îşĭ numĕră rĕndurile şi îşĭ întăresc posiţiunile; Germanii îşĭ întind aripile asupra popórelor eterogene: Românii, Ungurii, Polonii şi Grecii, patru elemente, carĭ pururea s'au *rĕsboit* ele între ele, şi cum vor puté ele merge acum împreună Dumnedeu va sci!

De aceea, pentru ca sĕ fiă posibilă o acţiune comună în direcţiunea, pe care o doresce tripla alianţă, mai întâiŭ ar trebui sĕ se stabiléscă un regim de dreptate şi de libertate în Transilvania şi Ungaria, care sĕ facă cu putinţă o sinceră apropiare între Ungurĭ şi Românĭ, proclamându-se principiul: *aceleaşĭ drepturĭ, aceleaşĭ îndatorirĭ* şi *pentru unii* şi *pentru alţii.*

CRONICA POLITICĂ.

— 5 (17) Iulie.

Erĭ s'au reînceput în Viena **tratările asupra pactului,** pentru care scop au plecat la Viena miniştrii unguresci Bauffy, Lukàcs, Darányi, Daniel şi Josika. Este aprópe un an de când se urmézá aceste tratărĭ, fără ca însĕ sĕ fi dus la vre-un resultat. Nicĭ acuma, după cum reese dintr'un comunicat al semi-oficiósei „Bud. Tud.“, nu se speră sĕ aibă tratările vre-un resultat de Dómne ajută. Cestiunea băncei şi a cuotei sunt punctele, carĭ dificultézá înaintarea tratărilor. Un corespondent al lui „Alkotmány“ a avut în privinţa acésta un interwiev cu unul dintre conducĕtorii conservativilor austriacĭ, care încă îşĭ esprimă părerea, că tratările pactului vor trebui sĕ se amâne până după alegerĭ, ca astfel din partea viitórelor parlamente sĕ se alégă alte comişiunĭ pentru cuotă, deóre-ce comisiunile actuale nu pot nicĭ de cum sĕ ajungă la o înţelegere. In Austria, dise politicianul austriac, nu se află un singur cerc electoral, în care sĕ pótă spera cineva a fi ales deputat, décă nu va avé în progam urcarea cuotei faţă cu Ungaria. In Ungaria însĕ lucrurile stau întors, deóre-ce tóte partidele din parlament, ca cuota sĕ rĕmână aceeaşĭ, care a fost şi mai înainte. Dér acésta e o pretensiune cu totul neîndreptăţită, deóre-ce e fapt — dise Austriacul — că dela încheiarea pactului încóce Ungraria s'a desvoltat rapid. Décă poporaţiunea Ungariei totuşĭ e sĕracă, vina este a se atribui împregiurărei, că guvernele unguresci protegiézá capitalul mobil şi pe representanţii acestuia, carĭ sunt *Jidanĭ*, ér classa agricolă e negligiată cu totul. Aşa merg adĭ lucrurile în Ungaria. Care minis-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Michail Kogălniceanu

— Publicistul —

(Fine.)

Intorcêndu-se din Berlin în ţéră cu studii netăgăduit superióre nivelului culturei de atuncĭ precedat de reputaţia de publicist şi mai cu sémă de amic declarat al Rusiei, Kogălniceanu nu întârdiă de a dobêndi un loc de favóre, şi anume de secretar privat şi adjutant al Principelui Mihail Sturdza, care spera sĕ facă dintr'ênsul stîlpul de căpeteniă al guvernului sĕu. Dér tînĕrul curtean nu era din aceia, carĭ se mulţumesc cu un rol subordinat, sĕu se simt fericiţĭ când lucrézá pentru gloria altuia. El voia sĕ esploateze pe séma şi în folosul sĕu personal bogatele comorĭ, cu carĭ îl înzestrase natura, şi pe carĭ munca intelectuală le sporise. El dede la lumină una după alta felurite publicaţii, carĭ rĕspândea în tótă ţéra numele lui şi întemeiau reputaţia lui de scriitor eminent. *Fragments tirés des chroniques moldaves et valaques* (1838), *Fóia sătéscă a Principatului Moldovii* (1839). *Alăuta românéscă* (1839), *Archiva românéscă* (1840), *Dacia literară* (1840), *Ilusii pierdute ale unui întâiŭ amor* (1841) *Propăşirea*, transformată repede, din causa numelui ei compromiţĕtor, în *Fóia sciinţifică şi literară* (1843), *Fragments historiqus* (1845), *Album istoric şi lterar* (1854), *Steaua Dunării* (1855—1859) sunt urmele neşterse încă ale acelei activităţĭ fără seamĕn, fecundă pentru sine şi pentru neamul sĕu. Aşa erau împrejurările politice pe atunci, că nervii administraţiei se iritau din fiece lucru, că temerea de revoluţie şi de Rusia erau astfel încât articolele cele mai nevinovate erau privite ca primejdióse, şi ideile cele mai mântuitóre ca purtând într'ênsele otrava rĕscólei. Era peste putinţă pentru o natură impetuósă ca a lui Kogălniceanu sĕ păstreze în publicistică mĕsura precisă îngăduită de guvern. Etă pentru-ce revistele apăreau şi dispăreau cu o iuţélă vertiginósă; étă pentru ce fiă-care an aducea cu sine un nou titlu de publicaţie sub direcţia aceluiaşi om.

Din activitatea lui Kogălniceanu nu se mărginea în cercul diaristicei românscĭ. Cunoscênd şi putênd scrie tot aşa de bine în limba franceză ca în ceă germană, el nutrea din când în când diarele franceze şi germane cu articole privitóre la starea principatelor şi la nevo a de a sĕ întroduce într'ênsele reforme cerute de spiritul timpului. „*La Presse*“ din Paris, „*L'Indépendance Belge*“ din Bruxella, şi „*National Zeitung*“ din Berlin erau organele de publicitate străine în carĭ el apĕrà drepturile ţĕrilor nóstre şi stăruia sĕ li-se recunóscă de către marile puterĭ europene. In pressă, ca şi pe tribuna parlamentului, el desfăşură o energie de cugetare, o vivacitate de espresiune, un temperament de combativitate, carĭ prevesteau pe ministrul dela 2 Maiŭ. Apreţierile sale pessimiste asupra diarismului românesc din anul, 1855, publicate în „*România literară*“ a lui Alecsandri, îl tîrîră într'o altercaţie acerbă cu Iacob Mureşianu. Kogălniceanu susţinênd, că organele de publicitate românescĭ şi chiar „*Gazeta Transilvaniei*“, sunt în decadenţă faţă cu ceeace erau înainte de 1849, Mureşianu luà apĕrarea diarului sĕu dicênd, că „în anii 1853 şi 1854, pământul principatelor era părăsit de condeiele fiilor sĕi, şi că, numai la „*Gazeta de Transilvania*“, Românii în desperare năsuiau ca la un ânger mântuitor, strigând la pólele Alpelui: ajutor! ajutor“. La acésta Kogălniceanu rĕspunde cu indignarea omului consciu de opera sa: „Vai! săraca patria nóstră, décă, în acele, timpurĭ nefaste, Moldova şi Valachia n'ar fi avut alt apĕrător decât pe d-l Iacob Mureşianu din Braşov. Şi vai de voi, tinerilor românĭ din Moldova şi Valachia, carĭ în anii 1853 şi 1854 cutreieraţĭ Europa spre a găsi apĕrătorii ţĕrii nóstre, şi carĭ, neobosiţĭ în stăruinţele vóstre, băteaţĭ la uşile miniştrilor şi ale publiciştilor din Paris, Londra şi Viena, arĕtându-le drepturile şi suferinţele principatelor! Vai şi de voi, Românilor, carĭ chiar în ţéră şi în faţa împilării străine, predicaţĭ unirea, hrăneaţĭ focul sacru al naţionalităţii şi, cu pericolul libertăţii vóstre, împărtăşeaţĭ pressei europene şi fraţilor voştri din străinătate isprăvile puterii asupritóre! Voi n'aţĭ lucrat pentru ţéra vóstră, ci pentru d-l Iacob Mureşianu!“

tru se înjugă mai mult la carul jidovimei, ai aceluia sunt laurii eftinei „popularitățĭ“, dice politicianul austriac.

*

Tratările de pace între **guvernul ungar și cel sêrbesc,** după cum se comunică din Budapesta, au avut resultatul, că guvernul ungar a aprobat în principiu pretensiunile Serbiei în ceea ce privesce esportul de porcĭ în Ungaria și s'a învoit, ca de-acum înainte sĕ se pótă aduce în fiă-care sĕptĕmână odată câte 300,000 de rĕmătorĭ din Serbia la Steinbruch. Concesiunea acésta 'ĭ-s'a făcut Serbiei pe lângă condițiunea, ca înainte de esportare porcii sĕ fiă căutațĭ prin o comisiune, ce se va trimite în Serbia din partea guvernului ungar spre a se convinge de starea sanitară a porcilor. Numai, décă raportul, ce-l va face acéstă comisiă va fi în tóte privințele satisfăcĕtor, va fi admisibil importul porcilor sêrbescĭ pe teritor ungar. Se dice, că acéstă convențiă ar fi produs bucuriă mare în tóte cercurile sêrbescĭ. Ungurii, după cum sĕ vede din foile lor, consideră prin acésta deplin restabilite raporturile de prietiniă între Serbia și Ungaria, ba una dintre foile unguresci cere chiar, ca Regele Serbiei sĕ dovedéscă în faptă prietenia sa față de Ungaria, cercetând exposiția „milenară“.

*

„Pester Lloyd“ dice, că și pressa rusésca înregistréză **reluarea raporturilor diplomatice dintre România și Grecia** și constată conform adevĕrului, că acest resultat favorabil s'a dobêndit mai ales la stăruința Austro-Ungariei. Se mai adauge, că împăcarea României cu Grecia ar fi menită sĕ formeze un contra-punct față cu planul unei alianțe balcanice slave, ce este atât de mult lăudată astădĭ de Bulgarĭ, Sêrbĭ și Muntenegrinĭ. Décă amintita împăcare se presentă în adevĕr în acésta lumină, atuncĭ nu póte fi tréba nóstră, de a contradice acéstă interpretare. Dér pe timpul când diplomația austro-ungară și-a început stăruințele de-a împăca pe cei din Bucurescĭ cu cei din Atena, n'a fost încă vorbă de marea federațiune slavă în Balcanĭ, care, cum scim, a fost sulevată în timpul serbărei încoronărilor din Moscva. Prin urmare nicĭ nu s'a putut avea în vedere, o contra-acțiune împotriva unui plan, care nicĭ n'a existat. Dealtmintrelea cetim în telegramele din Belgrad, că în capitala Serbiei se aștéptă în August visita regelui George al Greciei. Impăcarea dintre Grecia și România nu împiedecă decĭ Grecia ca sĕ fiă și cu Serbia pe picior bun. Și décă diplomația austro-ungară și-a câștigat merite pentru Grecia și România, nu urméză de aicĭ nicĭdecum, că ea a voit sĕ facă printr'asta vr'un rĕu celorlalte state balcanice.

La afirmarea lui Mureșianu, că „numai *„Gazeta Transilvaniei“* și din pana meritaților ei corespondențĭ, cu mult năcaz se scie despre Regulĭ și despre Fabricii în órele eșirii dușmanului din țéră“, Kogălniceanu rĕspunde: „Bilboquet n'ar fi dis mai bine. Și în umilință mărturisesc, că Transilvania a făcut marĭ progrese în acelea ce la noi de mult se chiamă *brașoave*“. Și acest articul rĕutăcios se încheie cu următórele rêndurĭ, pe carĭ astădĭ nimenĭ n'ar îndrăsni sĕ le subscrie. „Noi ne retragem „de-a urma cu voi pavilionului ce se înalță cu multicolórea perspectivelor de progres, ce ne surîd ca o virgină maritabilă, atrăgêndu-ne ca nurii cei de zeină, ca sĕ ne îmbrăcăm în tualeta ce ne o poftesce în preț de a da mâna cu noi“ *). La o asemenea nuntă noi nu suntem nuntașĭ, și dorim ca, décă în îmbrățișarea unei asemenea proze stă unirea, apoi Carpații ce ne despart sĕ fiă încă odată mai înalțĭ“.

(„Ep. Lit.“) **Angel Demetriescu.**

*) Textul reprodus din *Gazeta Transilvaniei.*

„Oesterreicherthum“.

Sub titlul a acesta a apărut la Viena o broșură*), care se ocupă cu ideea de stat austriac. Acéstă broșură a fost confiscată odată, ér acum a apărut revĕdută în a doua ediţiă.

Autorul broșurei voesce sĕ dovedéscă, că pentru desvoltarea politică, punctul de vedere al rassei este singur normativ, că luptele naționale trebue sĕ facă loc luptelor de rassă, consolidarea rassei arice este prin urmare o necesitate de cultură. Austria însĕ în virtutea formațiunei sale istorice și etnografice este chiămată sĕ întroducă acéstă consolidare.

Cam acésta este în scurte cuvinte ordinea de idei a acestei scrierĭ, care esercită asupra cetitorului o adêncă impresiune.

Dăm aicĭ în estras un pasagiu, în care autorul vorbesce de *federalisarea Austriei:*

Centralismul este, dice dênsul, o unificare generală, imposibilitatea unei desvoltărĭ sănĕtóse, el însemnéză suveranitatea sublimă a birocrației; este imposibil, ca acolo sĕ domnéscă adevĕrata libertate, adevĕrata solidaritate.

Nu i-a bătut la ochĭ încă nimĕnuia preferința pentru centralism? Acésta nu este óre un teren favorabil *par excellence* pentru *divide* et *impera*? Nu s'a vĕdut în centralismul din Francia pe de-o parte esemplul avertisator al Cesarismului, ér pe de altă parte tirăniile locale și pescuirea în turbure? Și décă aruncăm privirea în celelalte centralisațiunĭ, nu ne bate óre la ochĭ domnia satrapică? O simplă privire în istoria patriei nóstre ne dovedesce, că desvoltarea este posibilă numai în sensul îndreptățirei naționale, a *federalismului* și a autonomiilor cât mai largĭ, ér nu în idea de stat austriac. Singura unire a Austriei consistă în federalismul național. Respectarea cinstită a drepturilor popórelor trebue sĕ fiă devisa orĭ-cărui guvern în Austria. Numai astfel este posibilă, în mare și în mic, o solidaritate, care sĕ fiă destul de tare, ca sĕ nu cadă jertfă arbitrului, destul de firmă, pentru ca sĕ pótă resista la orĭ-ce esces.

Viena este un oraș german și trebue sĕ rĕmână astfel. Viena este orașul popórelor austriace. De câte-orĭ un popor cere mai mult decât dreptul sĕu, atuncĭ îșĭ voiesce ruina. Germanismul îl înțelegem perfect și tot astfel și arianismul.

Autorul, după ce vorbesce despre Jidanĭ caracterisându-i în terminĭ drasticĭ ca sclavĭ miserabilĭ ai banului, continuă:

Le dice: *la recherche de la confesion est interdite.* Când odată se va dice: *la recherche de la race est nécesaire*, atuncĭ va avé valóre strigătul: Victoria mundi! Victoria omenirei creatóre!... Ideia de stat austriac este veche, dér tot-de-odată modernă. Aicĭ în inima Europei s'au grupat pentru prima-dată raporturile astfel, după cum corĕspund unei desvoltărĭ de mai târdiu: în sensul solidarității nord-arice. Germanii, Slavii, Daco-Românii locuesc un imperiu într'un mod așa, încât nicĭ jumătatea slavă nu însemnéză un cerc de interese separate. Nu sunt óre Cehii mai congenialĭ Germanilor, decât Polonilor? Românii mai congenialĭ Germanilor, decât Slavilor? Slavii mai congenialĭ Germanilor decât Maghiarilor? Germanii nu sunt óre un popor aric ca celelalte? Nu este Austria un camin al popórelor arice? Aicĭ esistă pentru prima-dată prin sine însa-șĭ avisarea națiunilor una cătră alta și la o organisațiă internațională. Aicĭ se află însĕ și o basă istorică vechiă și mare a tipului viitor al organisațiunei de stat: *federalismul național.* Idea pe care se baséză acest federalism al statului aric va respinge orĭ-ce impuls spre automisarea Austriei și va respinge fatalele tendințe centrifugale.

*) *Oesterreicherthum.* Eine arische Denkschrift von Dr. Anton *Wesselsky.*

SCIRILE DILEI.

— 5 (17) Iulie.

Amicii Românilor și conferența interparlamentară. Foile unguresci se silesc în tot chipul de-a face reclam conferenței interparlamentare, ce se va ține în Septemvre la Budapesta. Intre altele „Egyetértés“ pretinde a sci, că la conferență vor lua parte și amicĭ de-ai Românilor, ca de esemplu *Flourens* fostul ministru de esterne și *Trarieux* fostul ministru al lucrărilor publice din Francia. După închiderea conferenței, aceștia vor face o escursiune și la Bucurescĭ, însoțițĭ de marchisul italian *Pondolfi* și de ministrul elvețian *Gobah*, făcêndu-li-se la Bucurescĭ o primire demonstrativă. Foile unguresci speră, că cele 17 parlamente ale Europei vor fi representate la conferență prin cel puțin 200—250 membri.

—o—

Falsificarea listelor electorale. Din Hodmezövásárhely se telegraféză, că între cetățenii alegĕtorĭ de-acolo a produs mare agitațiune, faptul, că din lista alegĕtorilor au fost lăsațĭ afară nu mai puțin ca *720 de alegĕtorĭ*, carĭ toțĭ au înaintat recurs. Póte orĭ-cine sĕ-șĭ închipuéscă, în ce mod se compun la noi listele electorale, décă dintr'un singur opid au fost lăsațĭ afară 720 de alegĕtorĭ.

—o—

Lățirea păgânismului în Ungaria. Inarticularea neconfesionalității între legile țĕrei a început sĕ dea róde îngrozitóre. După raporturile *oficiale*, în două districte reformate din Alföld au trecut până acum *11,300 de credinciosĭ reformațĭ la nazarenism, ér alțĭ 6,500 s'au însinuat pentru neconfesionalitate*, deóre-ce vor sĕ se libereze de orĭ-ce contribuții bisericescĭ. Este însĕ mult mai mare numĕrul acelora, carĭ pe lângă tóte admoniările solgăbirĕilor refusă de-a plăti contribuțiile bisericei. Aceștia toțĭ sunt în ajun de-a trece la păgânism.

—o—

Concediarea soldaților pe timpul seceratului. Ministrul de rĕsboiŭ al Bavariei a dispus, ca singuraticele comande de corp sĕ concedieze o parte a soldaților pe timpul cât ține lucrul secerișului. Comandanții s'au pus în înțelegere cu autoritățile civile și au hotărît, că fiă-care comandă de corp sĕ concedieze soldații pentru cercul de întregire al respectivei comande, așa, că fiă-care soldat va puté lucra pe moșióra sa proprie. Concedierile acestea, după-cum s'a esperiat la manevrele din anul trecut, nu sunt nicĭ decât în detrimentul instrucțiunei militare.

—o—

Talerii găurițĭ nu sunt bunĭ. Ministrul ung. de finanțe a dat o ordinațiune cu privire la schimbarea și mânuarea din partea oficiilor și cassierilor de stat a acelor talerĭ, de argint de câte 1 fl., carĭ sunt găurițĭ, sĕu carĭ în alt mod și-au pierdut din greutate. Aceștĭ talerĭ vor fi tăiațĭ cu forfecile așa, ca sĕ nu mai pótă fi folosițĭ, apoi în starea acésta se vor da îndĕrĕt proprietarilor lor. Aceștĭ banĭ însĕ vor puté fi vênduțĭ *în decurs de un an* moneteriei de stat din Kremnitz, ca material brut. Moneteria va plăti acest material brut cu 60 fl. de chilogram.

—o—

Un glonț pentru o notă rea. Alaltăerĭ în Viena un student dela academia veterinarilor, cu numele Iosif Corista, a descărcat un revolver asupra profesorului Schindelka, pe când acesta trecea prin ambitul academiei. Profesorul a fost lovit de glonț în umĕrul stâng, rănindu-l greu. Studentul, care a comis acest atentat din causă că profesorul i-a dat o notă rea, a aruncat apoi arma și a voit sĕ scape cu fuga, dér a fost prins și arestat.

Pretutindenea mâna rusésca?

Orĭ cât s'ar sili Ungurii sĕ ia în batjocură întrunirea dela Paris de Sâmbăta trecută, totușĭ nu se pot reține, de a-i da o importanță extra-ordinară. Di de di foile unguresci se ocupă cu interpretarea întrunirei dela Paris și se fac a nu înțelege, cum a fost cu putință, ca un bărbat de stat ca Flourens sĕ se pună în fruntea unei mișcărĭ atât de favorabile pentru sórtea popórelor asuprite de sub stăpânirea ungurésca.

Mai nostim decât toțĭ pare a fi Sĕcuiul Bartha Miklos, care în numĕrul mai nou al lui „Magyarorszag“ debutéză încă cu un articul în cestiunea acésta. Conclusiunea, la care ajunge el este, că *pretutindenea unde se face ceva în contra Ungurilor, lucréză mână rusésca.* Étă în reasumat cuprinsul acestui articul:

Când cetim, dice Bartha, că în Paris se lucréză la subminarea Ungariei, pe omul cugetător îl năpădesc mulțime de cugete. Cum am ajuns noi acolo, ca tocmai în Paris sĕ se încordeze córda rapoturilor față de noi până la rupere? Și óre numai la Paris lucréză în contra nóstră?... In Viena lucréză contra Maghiarilor vice-primarul Lueger, care este legat de Rușĭ prin ura în contra Jidanilor; în Praga lucréză Cehii, pe carĭ îi légă de Rușĭ simpatia panslavă; în Belgrad lucréză contra Maghiarilor guvernul sêrbesc, carĭ este agent al diplomației rusescĭ; în Bucurescĭ lucréză Liga, pe care o légă de Rusia nu numai ortodoxismul oriental, ci după tótă probabilitatea (sic!) și rublele.

Aceste fapte, dice Bartha, nu după regulele logicei sănĕtóse nu pot însemna alt-ceva, decât că s'a pregătit o acțiune sistematică pentru suprimarea Ungariei, pe care au plămădit'o ómenii diplomației rusescĭ și pe care o conduce guvernul Rusiei.

D-l Flourens scie tot așa de bine, ca orĭ și cine, că în afacerile interne ale altor țerĭ nu este iertat a se amestecа și totușĭ se amestecă. O face fiind-că e Frances, ér Francesul consideră ca un dușman al sĕu pe orĭ-caré membru al triplei alianțe, ér a slăbi pe dușman este o faptă patriotică.

La urmă Bartha se silesce sĕ arate, câte neajunsurĭ și câțĭ inimicĭ șĭ-a făcut Ungaria prin intrarea ei în tripla alianță și se întrébă, décă ar fi óre cu putință, ca Ungaria sĕ pótă duce în deplinire resolvarea cestiunei naționalităților, pe cât timp Rusia este în contra Ungariei și pe cât timp pretutindenea, chiar și în Paris (!) lucréză mâna rusésca în contra lor?

O desculpare.

Nu demult, în articulul nostru întitulat „Dațĭ în carne viuă“, am făcut responsabilă inteligența română din Caransebeș pentru culpabila negligență, cu care s'a purtat în casul revoltător dela Meedica prin faptul, că sĕptĕmânĭ de a rêndul a păstrat o condamnabilă tăcere asupra antecedențelor și decursului vărsărei de sânge din acea nefericită comună.

Tot acolo am remarcat curiósa coincidență, că, pe când față cu păsurile poporului inteligența e cuprinsă de un fatalism pĕcătos, așa că nu s'a îngrijit nicĭ măcar a informa cum se cade lumea asupra peripețiilor catastrofei dela Meedica, căreia i-au cădut jertfă atâțĭ morțĭ și rănițĭ, pe atuncĭ aceeașĭ inteligență dă cele mai triste dovedĭ de decadența sa națională prin rolul dejositor, ce l'au jucat și 'l jócă în tămbălĕul milenar și la care nu s'a sfiit a angaja chiar și poporul.

La observările, ce numai cu mare durere ne am vĕdut silițĭ a-le face, în fața destrăbălării ce-o vedem, că s'arată de un timp încóce la Caransebeș în cele naționale, vine acuma d-l Ilie Curescu, — care, póte că cetind cele scrise de noi, și-a adus aminte de îndatoririle enorme, ce le-a luat asupră-șĭ primind moș-

tenirea generalului Traian Doda — şi ne trimite o întêmpinare, ce o dăm publicităţii pentru ca sĕ se vadă, că cu dragă inimă sprijinim orĭ-ce încercare de desculpare într'o cestiune atât de gravă naţională. Nu putem însĕ sĕ nu repetăm, că întêmpinarea d-luĭ Curescu nu póte constitui un act justificător pentru atitudinea inteligenţei române din Caransebeş în casul dela Meedica.

Étă întêmpinarea:

Onorată Redacţiune.

Din motivul învinuirilor, ce se fac în on. fóie „Gazeta Transilvaniei" inteligenţei nóstre din Caransebeş în causa cea tristă din Meedica, subsorisul, din însărcinarea colegilor mei Vĕ trimit spre binevoitóre publicare actul alăturat, din carele sĕ vede, că noi în causa ocupaţiunilor izlazelor comunale la timpul sĕu ni-am ridicat glasul în interesul poporului.

Acest act nu numai că s'a publicat în Nr. 8 al „Fóiei diecesane" din 1894, dér s'a trimes şi deadreptul comunelor şi fruntaşilor din comunele rurale. Éră ce s'atinge special de comuna Meedica, cam cu 2 lunĭ înainte de tristul eveniment a fost la mine primarul cu vre-o câţĭ-va representanţĭ de acolo, cărora le-am predat acest act, pe lângă unele informaţiunĭ şi cu graiul viu.

Primiţĭ între altele espresiunea deosebitei mele stime.

Caransebeş, în diua de Sân-Pietru 1896.

Ilie Curescu.

Ocupaţiunea izlazelor comunale din fostul comitat Severin.

Estrasul protocolului adunăreĭ generale ordinare de tómnă a congregaţiunei comitatului Caraş-Severin ţinută în Lugoj la 12 Octomvre 1893 şi dilele următóre.

Obiectul: Relaţiunea fiscului comitatens în obiectul regulăreĭ ocupaţiunilor făcute în izlazele, ce sunt proprietatea fostelor comune grăniţeresci incorporate comitatului. Pe lângă primirea opiniunei comitetului permanent se aduce următorul

Decis:

Dispoziţiunile luate până acuma în obiectul efeptuirei decisului Nr. 1030/892 al congregaţiunei comitatense în causa ocupaţiunilor de izlaz se iau la cunoscinţă recunoscătóre şi aprobătóre;

Éră pentru ca acéstă întrebare de mare ponderositate sĕ se pótă resolva pe cale pacinică, congregaţiunea comitatensă cu receruta apreţiare atât a intereselor comunelor, cât şi a numĕroşilor locuitorĭ, carĭ au în posesiune ocupaţiunĭ, precum şi cu luarea în considerare a stărilor esceptionale esistente şi a greutăţilor marĭ, se simte îndemnată pe lângă parţiala modificare a decisului adunărei generale Nr. 1030/892 a-şĭ esprima punctul sĕu principial de manecare în cestiunea regulăreĭ acestor ocupaţiunĭ şi a face cunoscute şi acele condiţiunĭ, ce sunt de a se avé în vedere din partea singuraticelor comune la aducerea decisiunilor în acest obiect şi la lucrările premergĕtóre acelora. Acest punct de mânecare este următorul:

Congregaţiunea declară, că în principiu nu are nimic de observat, déca parcelele ocupate până acum din izlazele comunale séu în întreg séu parţial se vor lăsa în proprietatea posesorilor actualĭ, pe lângă strĕnsa observare a următórelor condiţiunĭ:

a) In linia primă sunt a se constata prin esperţĭ marginele şi teritoriul izlazelor comunale şi după acéstă sunt a se mĕsura şi conscrie una câte una ocupaţiunile făcute în ele, de-asemenea sunt de a se face de pe acelea schiţele necesarii de plan pentru transcrierea proprietăţii.

Acéstă mĕsură însĕ trebue efeptuită aşa, ca cassa comunală sĕ plătéscă numai spesele cu constatarea hotarelor şi a teritoriului izlazului, pe când spesele mĕsurărei ocupaţiunilor sunt datorĭ posesorii acelora a-le acoperi.

Contractul, ce este a se încheia cu espertul luat din partea comunei, devine la valóre de drept numai după aprobarea vice-comitelui comitatens, carele se va încredinţa cu aprobarea aceluia.

Tot-deodată considerând, că este vorba de salvarea unui interes aşa de mare al comunelor, de salvarea izlazelor, — ca mijloc, ce servesce pentru susţinerea şi ridicarea în viitor a economiei de vite — după ajungerea la valóre de drept a decisului present, sĕ fiă rugat Escelenţa Sa d-l ministru reg. ung. de agricultură, ca, deórece pentru efeptuirea acestor mĕsurĭ se simte lipsa de individĭ probaţĭ şi esperţĭ, precum abia se pot afla, séu décă se şi află, aceia în urma interesărĭi lor, nu pot merita încrederea receruta: se permită Escelenţa Sa, ca împlinirea acestor lucrărĭ sĕ se efeptuéscă prin organele silvanale ale Comitatului.

b) Ocupaţiunile sunt de a se preţui una câte una prin o comisiune constătătóre din un preţuitor, din o comună străină ca preşedinte, insinuat Vice-comitelui comitatului şi întărit de acesta, apoi din cel puţin şése locuitorĭ ai comunei, — şi preţuirea este de a se espune la cassa comunală spre vederea publică cel puţin în decurs de 60 de dile şi acéstă este de a se adeveri prin representanţii comunalĭ, şi prin antistia comunală pe documentul de preţuire.

c) Din partea comunei este de a se adeveri, pe lângă arĕtarea teritoriului păşunei, a numĕrului locuitorilor şi a statului (mulţimei) animalelor, că păşunea, ce rĕmâne după detragerea teritoriului de păşune, ce se intenţionéză a se vinde, — luându-se de basă referinţele desvoltate ale economiei de vite — este de ajuns.

d) Ocupaţiunile se pot da respective ceda actualilor lor posesorĭ numai pe lângă recompensă pe calea vêndĕrei şi cumpĕrărei, décă congregaţiunea nu are nimica în contră, décă preţurile de cumpărare, ce sunt a se plăti de cătră cumpĕrătorĭ, se vor solvi în decurs de 10—15 anĭ.

e) Pretensiune la cumpărare are în prima liniă posesorul actual al ocupaţiunei, altĭ individĭ numai întru atâta, întru cât posesorul ocupaţiunei pe lângă preţul de cumpĕrare stabilit séu în genere, nicĭ de fel nu este aplecat a cumpĕra ocupaţiunea ţinută în posesiunea sa.

f) Acei individĭ, carĭ au pământ propriu mai puţin de 5 jugĕre, pot căpĕta un teritoriu de 5 jugĕre ocupat şi se pot împărtăşi de un scădĕmĕnt de 40% al preţului; — acei individĭ, carĭ au pământ mai mult de 5 jugĕre, însĕ mai puţin de 10 jugĕre, pot căpĕta un teritoriu până la 3 jugĕre, şi se pot împărtăşi de un scădĕmĕnt de 15% al preţului; éră individii carĭ au pământ propriu mai mult de 10 jugĕre, pot căpĕta până la 10 jugĕre din ocupaţiunea ce intenţionéză a o cumpăra şi sunt datorĭ a plăti întrégă valóre preţuită; însĕ teritoriu ocupat mai mare de 10 jugĕre nimĕnuia nu se póte vinde, fără numai atuncĭ, décă este adeverit, că păşunea şi pe vitor este de ajuns pentru susţinerea vitelor, şi întru cât adeveresce posesorul de 10 jugĕre, că sĕ află în grele referinţĭ familiare şi de traiŭ, atuncĭ peste 10 jugĕre póte căpĕta încă 5 jugĕre pe lângă un favor de 40% al preţului.

g) Décă în vr'o comună s'ar permite din partea comunei numai vêndarea parţială a teritoriului de presinte ocupat, în casul acesta la vêndare sunt a se preferi în prima liniă familiile cu numĕr mai mare al sufletelor astfel, că dintre aceste familii acelea, carĭ nu au 5 jugĕre de pământ propriu şi acelea, carĭ nu au 10 jugĕre de pământ propriu sĕ capete pământ în proporţiune cu teritoriul, ce se póte vinde, carĭ însĕ ca membri ai comuniunei de casă arată cu decis ajuns la valóre de drept, că în urma desfacerei comuniunei au căpĕtat pĕmênte ocupaţionale drept partea lor dela comuniune, aceia, pot ţiné gratuit aceste pĕmênte ocupaţionale, — acéstă însĕ nu se referesce la pĕmêntele ocupaţionale, ce membrii comuniunei li-au ţinut neîmpărţite peste partea lor împărţită.

(Va urma).

Convocare.

Adunarea generală a despărţ. XXVII (Cohalm) al Asociaţiunei transilvane se va ţinea, în diua de Sf. Ilie, 20 Iulie v. c. (la 2 óre p. m.) în sala şcólei române gr. or. din opidul Cohalm cu următórea.

Programa: 1) Deschiderea adunărei prin directorul despărţ. 2). Constatarea membrilor, înscrierea de membri noi şi încassarea taxelor. 3). Raportul subcomitetului şi al cassariului. 4). Alegerea unui actuar. 5). Defigerea locului ţinerei adunărei generale proxime. 6). Inchiderea adunăreĭ.

Cohalm, 19 Iunie 1896.

Nicolau D. Mircea m. p. director. **Ioan Bănuţiu** m. p. actuar provisor.

SCIRI ULTIME.

Atena, 16 Iulie. Turcii au omorît o mulţime de creştinĭ în ţinuturile Roehakia, Retthymno şi Kydoma. Au devastat o mulţime de case, au nimicit recolta viilor şi au răpit vitele ómenilor. Intre creştinĭ a fost o ciocnire sângerósă lângă Retthymno. Perderile în morţĭ şi vulneraţĭ sunt enorme.

Constantinopol, 16 Iulie. Intre Turcĭ şi Druḑĭ a fost o luptă decisivă la Thaleh, în care au fost angajate din partea Turcilor sub comanda lui Takir-paşa 24 de bataliónе şi 4 baterii, ér din partea Druḑilor 7000 de insurgenţĭ Druḑii au suferit o totală înfrângere fiind împresuraţĭ de Memduh-paşa. In urma acestui desastru operaţiunile militare se consideră de sfîrşite.

Londra, 16 Iulie. In urma declaraţiunei lui Chamberlain făcută în casa comunelor, că în vederea oposiţiunei Irlandesilor guvernul va fi nevoit a *retrage proiectul pentru darea de pământ* (foncieră), se consideră ca sistată acţiunea guvernului în acéstă privinţă.

DIVERSE.

Epoca de hârtiă. Epoca de piétră, de bronz, de fier, de argint, de aur, ba chiar şi epoca de aluminiu astădĭ sunt scóse din modă; au trecut, aşa, că adĭ numai din când în când mai audĭ pomenindu-se de ele şi le mai vedĭ scrise prin câte-o carte vechiă. Tóte aceste epoce numai există adĭ, decât în paginele istoriei. Astădĭ strălucesce asupra nóstră o altă epocă, — e *epoca de hârtiă*. Pentru Ungaria încă a rĕsărit acéstă epocă şi încă tocmai din atelierul de pălării al lui Hagelmann din Kaposvár. In acest atelier se fabrică după epoca cea mai nouă pălării din hârtie de tótă forma şi mărimea. Adĭ-mâne vom vedea dame, cavalerĭ cu pălarii de aceste, carĭ de carĭ mai sucite şi mai împodobite. Dér credeţĭ óre, că o sĕ se îndestuléscă ómenii numai cu atâta? — Acesta e numai un început, care de sigur se va continua. După calapodul pălăriilor, adĭ-mâne vor incerca a face şi paltóne de hârtiă, veste, pardesiurĭ, încălţăminte, căciulĭ, pantalonĭ, mănuşĭ, batiste, costume pentru balurĭ, petrecerĭ, fracurĭ şi mai scie Dumnedeu ce minunăţiĭ vor mai face din hârtiă. La început, se înţelege, tóte lucrurile se vor fabrica din hârtiă frumósă şi fină, dér mai târdiu şi aci se vor face multe deosebirĭ. Lucrătorii vor purta haine de hârtiă vĕnătă ér amploiaţii din hârtiă ministerială, ear din altă hârtiă mai fină. Astfel se va schimba lumea din cresčet până în tălpĭ. Petiţiunile de aicĭ în colo se vor scrie pe hârtie velin-smoking. Cărţĭ de visită nu vor mai fi, ci fiă-care îşĭ va scrie numele, ocupaţiunea, oraşul, strada şi numĕrul casei pe spatele paltonului, pardisiului etc. Coloritorii vor împodobi vestele, pantalonii etc. cu nisce caricaturĭ după stilul hieroglifelor. Scriitorii de drame, romane şi novele, îndată ce le vor veni ideile, le vor scrie pe mâneca cămĕşii, ér când cineva va dori sĕ cetéscă manuscriptul, va rupe câte-un petec din cămaşa scrisă. Gazetele încă se metamorfoză aşa că fiă-care gazetă va eşi tipărită gata în formă de vestmânt şi abonenţii în fiă-care di vor îmbrăca nóuĕ îmbrăcăminte — cu preţul de 4 cr. Curăţirea hainelor nu se va face într'un mod artificial, ci de tot simplu: se va freca haina cu o gumă şi atâta va fi tot, stati pe loc! Gândiţi-vĕ un moment, ce se va alege óre din tóte hainele aceste, de hârtiă, décă se va întêmpla sĕ vină o plóiă?..

In statul Menny, din China, cetăţenii abia décă au audit şi ei ceva despre Europa şi au şi început sĕ imiteze datinele europene, ca în orĭ care stat modern, aşa şi în statul Menny a început sĕ apară de curênd o fóiă semi-oficiósă. Ea este intitulată: „*Klau-Su-Tsu-Chu-Pao*" şi publică: ucazurĭ ministeriale, reforme împĕrătescĭ, telegrame etc.

Impĕrătésa Japoniei. Impĕrătésa Japoniei, cu numele *Harukó*, s'a născut la 1850, adecă e de 46 de anĭ. Ea încă de nevastă tînĕră a trăit după străbuna modă japoneză. In 1888 însĕ a apărut o ordinaţiune la curtea împĕrătéscă japoneză, în care se demandă, că la curte fiă-care om sĕ se presente în costum european. Impĕrătésa încă şi-a comandat un costum european din Berlin şi pĕrul şi-l pieptănă după modă europénă; ea numai atâta mai ţine la datina ei orientală, întru cât pe cap îşĭ pune adese-orĭ diademele de diamant şi penele de struţ, ceea ce în Europa se face numai la sĕrbătorĭ marĭ. Modul de traiŭ al împĕrătesei e tocmai aşa, că şi al orĭ cărei împĕrătese orĭ regine din Europa. Se scólă de timpuriu, înainte de amédĭ cetesce, călăresce, primesce visite. După amiadĭ cercetéză şcólele, spitalele, societăţile de binefacere şi, décă nu póte s'o facă acésta, atuncĭ îşĭ trimite damele sale de onóre, ducênd darurĭ institutelor şi societăţilor. Peste tot, în ţéra întrégă ea stă în fruntea orĭ şi cărei instituţiunĭ de binefacere. Cu ocasiunea rĕsboiului chino japonez ea, împreună cu tótă curtea sa, a cercetat şi a pregătit bandage pentru răniţĭ. Şi cu ocasiunea visitelor ea ducea răniţilor frumóse darurĭ. Poporul japonez adóră pe împĕrătésa lor.

Cutremur de pământ în Cipru. O telegramă din Larnaka, de pe insula Cipru, anunţă, că dilele acestea a fost acolo mare cutremur de pământ, care a ţinut cam 20 minute; mai tare a suferit oraşul Linassol. Mai multe case s'au crepat, ér alte edificii mai marĭ s'au surpat; păreţii Episcopiei, apróре de Linassol, s'au dĕrimat. Cu totul 22 de ómenĭ au fost uşor răniţĭ; causa, că numai atâţia au fost răniţĭ se atribue împrejurărei, că ómenii au eşit la loc deschis încă la simţirea primului cutremur. Intre locuitorii insulei domnesce mare spaimă. Se crede, că vulcanii aflătorĭ pe insula Cipru, carĭ acum de 1000 de anĭ sunt stinşĭ îşĭ vor începe érăşĭ acţiunea lor, ér insula Cipru va fi pustiită total. Mai multe familii vor părăsi în curênd insula Cipru şi se vor duce în Egipet orĭ în Grecia.

Literatură.

D-l *Simeon P. Simon*, Zelosul preot român din Şomfalĕu (Szofalva p. u. Besztercze) a publicat următórele trei piese teatrale: **Regele Edip**, tragediă în 4 acte cu un prolog şi exordin de Sofocle. Traducere în versurĭ. — De acelaşĭ autor: **Titu Manliu Torcuatu**, tragediă în 5 acte, şi **Sermana Contesă**, tragediă în 5 acte cu un epilog. Tóte trei comandate de-odată costă 75 cr. Se pot procura dela autor.

*

In editura librăriei naţionale *N. D. Miloşescu* din Têrgu-Jiu (România) a apărut: **In vîltoare**, nuvele de *A. Vlăhuţă*, — un elegant volum, tipărit pe hârtiă de lux, în mărime apróре de 200 pagine. Conţine 21 scrieri deosebite, a căror valóre o arată însuşĭ numele distinsului autor. Preţul 2 lei. Se póte procura şi dela librăria Ciurcu, Braşov.

*

In editura librăriei Nicolae I. Ciurcu din Brașov a apărut: **Carte de rugăciunĭ**, pentru folosul și mângâierea fiă-cărui creștin, intocmită de *Ierodiaconul Damaschin* din sfânta mânăstire Sinaia. Format estetic pe 336 pag., hârtiă fină. Prețul 65 cr.

*

Escursiunĭ pe munții Țĕrei-Bârsei și ai Făgărașului. Cu titlul acesta a apărut în tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov o carte fórte prețiósă, scrisă de d-l *Ioan Turcu*, protonotar pens. al comitatului Făgăraș. In acéstă carte, scrisă în formă de istorisirĭ pe cât de interesante, pe atât și de plăcute la cetit, se cuprinde descrierea amĕnunțită a munților, cu tóte potecile și platourile lor, cu animalele și plantațiunile lor; apoi viéța ciobanilor și păstorilor din munțĭ cu multe legende și istorisirĭ plăcute; descrierĭ întregite cu schițe istorice despre castelele și Țéra Făgărașului etc. etc. Pentru istoricĭ, pentru turiștĭ, pentru cei ce vor sĕ cunóscă, orĭ chiar sĕ facă escursiunĭ la munțĭ, cu un cuvênt, pentru toțĭ iubitorii de sciință și de frumsețile naturei, acéstă carte, de felul căreia până acum nu avem scrisă alta în limba românéscă, oferă o lectură de tot plăcută și folositóre totodată. Un esemplar, constătător din 220 pag. format mare 8^0, costă 1 fl. (+ 5 cr. porto). De vêndare și la tipografia „A. Mureșianu“ în Brașov.

*

In editura librăriei H. Steinberg din Bucurescĭ (Strada Șelarĭ Nr.) a apărut: **Chestiunĭ de învĕțămênt**, un volum de 340 pagine, note asupra învĕțămêntului primar de d. *A. Lupu-Antonescu*, profesor și inspector al șcólelor primare și normale. Cuprinde următórele capitole: Statul și învĕțătorul.—Alexandri și C. Negruzzi pedagogĭ.—Cartea de cetire.—Programa studiilor primare.—Cine, ce? Un învĕțător inimos.—Negru pe alb: sărăcimea șcólelor rurale, recrutarea învĕțătorilor, localurile, circumscripțiile școlare etc.—Conferințele didactice.—Cuceriți de Rușĭ.—Examenile particularilor.—Școla și școlarii.—Un document școlar: reformele propuse de consiliul general de instrucțiune din 1884.—O escursiune la țéră.—De vêndare la tóte librăriile românescĭ. Prețul 2 lei.

*

A apărut un nou volum de *D. Teleor*, cu titlul: **Realiste**. O colecțiă de poveștĭ scurte, epigrame, pastelurĭ și descripții în versurĭ, carĭ corespund perfect titlului lor. Pline de acel humor sincer și nesilit, scrise într'o limbă simplă lipsită de artificii, în acea limbă a poporului, pe care o mânuesce cu atâta ușurință cunoscutul autor, ele sunt de un farmec desĕvârșit. Indemnăm pe public sĕ le cumpere. Prețul unui esemplar broșat 1 leu 50 banĭ.

*

Din *„Biblioteca pentru toțĭ“* au apărut Nr. 70: **Legenda Țiganilor** de *P. Dulfu*, o lucrare plină de umor, care până acum n'a mai fost tipărită nicăirĭ. In partea primă se află portretul și o scurtă biografiă a talentatului și bine cunoscutului autor. Apoi tot de d-l P. Dulfu: *Coțofanĭ*, legendă poporală și *Móra dracilor* (cântul 12 din epopea poporală „Isprăvile lui Păcală“.) In text mai multe ilustrații originale. Se póte procura și dela librăria Ciurcu din Brașov à 30 banĭ (8 cr.) volumul.

*

A eșit de sub pressă și se află de vêndare la tóte librăriile din România *Călăuze*: **Viena și împrejurimile ei**, descriere amĕnunțită a orașului și împrejurimilor: Kalenberg, Leopoldsberg, Klosterneuburg, Brühl, Laxemburg, Baden și Vöslau, de *Nebuncli*. Cu tarifele trenurilor și a vapórelor și descrierea călĕtoriei pe uscat și pe Dunăre dela Budapesta la Viena, cu douĕ planurĭ: unul al orașului Viena în mărime de 57+63 ct., celalalt al liniilor ferate și tramv. de 20 ct. Prețul dimpreună cu planurile lei 2 50. — Pe hârtiă de lux 3 lei.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 16 Iulie 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.55
Renta de coróne ung. 4%	99.55
Impr. căil. fer. ung. în aur $4^1/_2$%	124.50
Impr. căil. fer. ung. în argint $4^1/_2$%	101.50
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.90
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.60
Bonurĭ rurale croate-slavone	97.50
Imprum. ung. cu premii	152.50
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	139.—
Renta de hârtie austr.	101.75
Renta de argint austr.	101.90
Renta de aur austr.	123.40
Losurĭ din 1860	147.80
Acții de ale Băncei austro-ungară.	976.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	387.50
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	362.—
Napoleondorĭ	9.51
Mărcĭ imperiale germane	58.75
London vista	119.80
Paris vista	$47.62^1/_2$
Rente de coróne austr. 4%	101.20
Note italiene	44.45

Cursul pieței Brașov.

Din 17 Iulie 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.46	Vênd.	9.49
Argint român.	Cump.	9.40	Vênd.	9.45
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.48	Vênd.	9.50
Galbenĭ	Cump.	5.60	Vênd.	—.—
Ruble rusescĭ	Cump.	$126.^1/_2$	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.40	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.60	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiŭ 1896.

Budapesta — Predeal

Tren de persón.	Tren accel.	Trenŭ mixt.	Tren de persón.	Tren accel.				Tren de persón.	Trenŭ mixtŭ	Tren accel.	Tren accel.	Trenŭ de persón.
10 —	8.05		8.05	2 00	pl.	Viena	sos.	1.55		1.55	7.20	6.20
8.30	2.15		5.45	9.15		Budapesta		7.—		7.40	1.50	8.10
11.21	4 16	5.10	9 02	11.19		Szolnok		3.37		5.31	11.44	4.28
1.33	5.48	8.00	11 33	12.47		P. Ladány		1.19		3.56	10.03	2.17
3.42	7.08		1.48	2.11	sos.	Oradea-mare	pl.	11.04		2.37	8.43	11.32
3.58	7.15	1.22	2.06	2.18	pl.		sos.	10.44	8.00	2 31	8.38	11.17
4.38	7.43	2.19	3.03	2.50		Mezö Telegd		10.07	7.10	2 01	8.11	10.42
5.20	8.18	3.32	3.45	3.26		Rév		9.30	6.13	1.34	7.46	10.08
5.43		3.51	4 06			Bratca		9.10	5.38			9.50
6.32	9.07	5.13	4.53	4.17		Ciucia		8.32	5.49	12.52	7.08	9.19
7.16	9.37	6.14	5.32	4.50		B.-Huiedin		7.54	4.59	12.20	6.39	8.37
8.07		7.32	6.24			Ghârbău		6.54	3.18			7.37
8.34	10.37	8.21	6 59	5.55	sos.	Clușiu	pl.	6 13	2 23	11.01	5.23	7.—
8.49	Tr. prs. 11.10	8.40	2.17	6.11	pl.		sos.		5.24	10 45	tr. pers. 4.35	6.45
9.06	11.27	9.09	2.52	6.27		Apahida			5.02		4.03	6.27
10.12	12 30	10 40	4 45	7.27		Ghiriș		Tr. expr.	3.37	9.23	2.55	5.12
10.42	12 57	11.25	5.39	7.50		Cucerdea		Bucurest Arad Budapest	3.06	8.49	2.25	4.33
11.01	1 09	11.49	6.08			Uioara			2.49		2.08	4.27
11.09	1 16	11.59	6 19			Vințul de sus			2.41		2.00	4.20
11.31	Tr. expr.	12.29	6.57	8.17		Aiud			2.17	8.23	1.38	3.59
11.48	11.40	12 55	7.30	8.33	sos.	Teiuș	pl.	3.36	1.55	8.06	1.17	3.38
12.05	11.55	1 30		8.38	pl.		sos.	3.18	1.29	7.59	12 57	3.06
12.33		2.08				Creciunel			12.55		12.32	2.40
12.47		2.27		9.09		Blașiu		2.48	12.40	7 30	11.59	2.26
1.18		3.11				Micăsasa			12.01	7.09	11.28	1.54
1.34	1.00	3.31		9.42	sos.	Copșa-mică	pl.	2.15	11.41	6.56	11.10	1.35
2.13	1.02	3 46		9.44	pl.		sos.	2 12	11.14	6 54	11.05	1.01
2.32		4.08		9.59		Mediaș			10.55	6.41	10.48	12.45
3 04	1.39	4 45		10.22		Elisabetopol		1.40	10.21	6 20	10 18	12.16
3.40	2 06	5 27		10.51		Sighișóra		1.06	9.42	5 53	9.43	11.33
4.03	2 27	6 12		11.12		Hașfalĕu		12 52	9.12	5.32	9.19	11.16
5.34	3 30	7.50		12.26		Homorod		11.54	7.45	4 27	7.38	10.03
6.12		8 37		12.58		Agoștonfalva			7.02	3.53	7.22	9.25
6.41	4.16	9.07		1.15		Apața		11 11	6.36	3.37	6.48	9.01
7.16		9.40		1.34		Feldióra			5.58	3 16	6 33	8.28
8.—	5.07	10.25		2.09	sos.	Brașov	pl.	10.10	5.08	2.45	5.57	7.48
3.55	5.14	11.—	6 40	2 19	pl.		sos.	10 05	5.20	2.18		9.08
4.40	5 59	12.26	7.30	3 01		Timiș		9.39	4.14	1 42	5.20	8.28
5.10	6 29	1 11	8.00	3.31		Predeal		9.12	3.32	1.12	4.14	8.01
12.00	11 25	8 30	10.05 Sinaia	9.30	sos.	Bucurescĭ	pl.	5 35	9.15	8.35	3.32	3.15

(In coloana a 4-a, Teiuș—Brașov: Din 1 Iunie în tótă Joia și în sărbători [illegible] comunică la Sinaia)

Cucerdea — Oșorheiu — Regh.-săsesc.

Trenŭ mixtu	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón				Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ mixtu
2.30	8.10	3.11	10.59	pl.	Cucerdea	sos.	7.45	2.36	8.31	12.42
3 19	8.51	3.52	11.40		Ludoșŭ		7.02	1.58	7.38	9.59
4 12	9.37	4.37	12.26		Cipău		6.28	1.19	6.55	11.01
5.12	10.27	5.26	1.14	sos.	Oșorheiu	pl.	5.34	12.25	5.50	9.54
5.40	10.42	5.36		pl.		sos.		9.20	5.04	9 35
7.14	12.16	7.14		sos.	Regh.-săs.	pl.		7.54	3.30	8.05

Ghirișŭ — Turda

trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ de persón.		trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ de persón.
7 33	11.—	5.—	10.21	Ghiriș	5.05	10.30	3.20	9.12
7.53	11.20	5-20	10.41	Turda	4.45	10.10	3.00	8.52

Copșa-mică — Sibiiu — Avrigŭ — Făgărașŭ

trenŭ de persón.	Tren mixt	trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ					trenŭ mixtŭ	Tren mixt	trenŭ de persón	trenŭ de persón
2.20	4 45	11.55	7.10		pl.	Copșa mică	sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
3.57	6.35	1.25	8.50	3 13		Ocna		8.11	1 27	5.07	11.01
4.19	7.01	1.48	9.15	3 39	sos.	Sibiiu	pl.	7.44	12.57	4.40	10.30
	4.34		2.05		pl.		sos.	7.29			8.57
	6.16		3.58			Avrig		6.02			7.16
	8.42		6.35		sos.	Făgăraș	pl.	3.28			4.30

Simeria (Piski) — Hunedóra

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
6.15	11.35	4.25	10.28	Simeria	4.50	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.46	Cerna	4.34	10.05	2.54	8.14
7.13	12 20	5.23	11.12	Hunedóra	4.10	9.38	2.30	7.45

Brașov — Zĕrnești

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
8.35	4.55	4 30	Brașov	7.44	1.29	8 31
10 28	6.36	5.49	Zĕrneștĭ	6.20	12.05	7 20

Mureș-Ludoș — Bistrița

4.—	Numai Luia comunică 9.10	4.20	Mureș-Ludoș	6.46	7.21	Numai Vinerea circulă
5 03	10.28	5.35	Zau	5.49	6.24	
6 48	12 41	N. Marța comunică	Țagu-Budatelicŭ	Circulă numai Marța	4.50	9.40
7 38	1.54		St. Mihaiu de câmpie		3 44	8.46
8 33	3.02		Lecința		2.48	7.43
9 07	3 41		Ș.-Măghiărus		2.01	6 52
9.59	4 55		Bistrița		1.16	5.55

Arad — Timișóra

6.20	11.25	5.		Aradŭ		10.43	3.44	10.55
7.08	12.15	6.14		Vinga		9.42	3.01	10.11
8.01	1.10	7.39		Timișóra		8.20	2.—	9.10
12.47	8.47	12 27	5 10	Segedin	6.05	2.30	10 05	2.15

Sibiiu — Cisnădie.

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
5.30	2.15	pl. Sibiiu . sos.	7.10	9.20
5.42	2.27	„ Selemberk „	6.57	9 07
6.06	2.51	„ Cisnădie pl.	6.36	8.46

Sighișóra — Odorheiu-sĕcuesc.

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
3 22	11.08	Sighișóra	9.51	5.32
3.54	11.48	Hașfaleu	9.02	4.54
6.20	1.59	Odorheiu-sĕcuesc.	7.15	3.—

Nota: Órele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuadrațĭ cu linii mai negre însemnéză órele de nópte.